

Državni seminar za učitelje i nastavnike geografije
Dani akademika Josipa Roglića
Zadar, 5. travnja 2024.

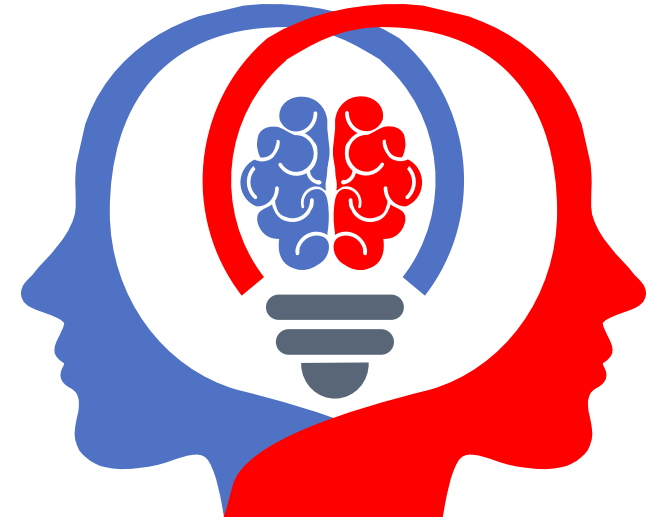
Darovitost i geografija -primjeri iz nastavne prakse-

Dinko Marin, prof. savjetnik
OŠ Bartula Kašića Zadar

Teorijski pristupi u proučavanju darovitosti

1. Teorija višestrukih inteligencija – Howard Gardner
2. Robert Sternbergove teorije
  - WSCI model darovitosti
  - Pentagonalna teorija darovitosti
  - Model darovitosti kao razvojne vještine
3. Troprstenasti model darovitosti – Joseph Renzulli
4. Multifaktorski model darovitosti - Franz Mönks
5. Komponentalni model darovitosti – W. Nagel
6. Trojni model darovitosti – Steven Pfeiffer
7. Diferencirani modela darovitih i talentiranih - François Gagné
8. Münchenski model darovitosti – Kurt Heller
9. Pet - faktorski model - Abraham Tannenbaum
10. Model višestruke darovitosti – od potencijalne do manifestne darovitosti - Vlasta Vizek Vidović

KREATIVNOST

Kreativnost podrazumijeva stvaranje nečeg novog, izvornog, neponovljivog, originalnog, neobičnog, kvalitetno drugačijeg, pronicljivog, oštromog, inteligentnog u rezultatu rada, u umjetničkom, poslovnom i znanstvenom smislu (De Zan, 1997:107)

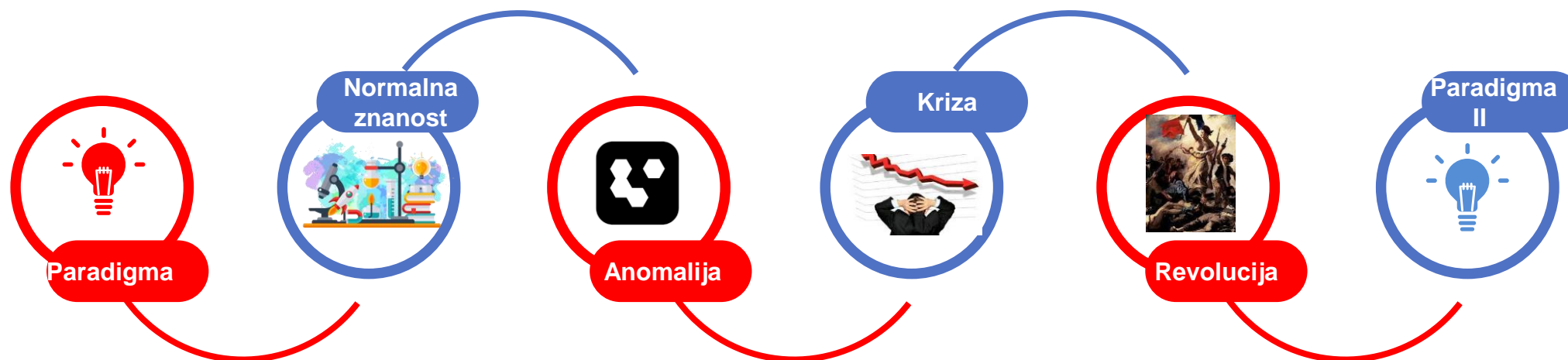
Svaki put kada se dijete izrazi na način koji je za njega originalan – **bez obzira na činjenicu da je tisuće ljudi moglo učiniti istu stvar prije - i svaki put kad se time posluži, kreativno je postupilo.**, (Čandrić, 1988: 14 prema Beaumont i Macomber, 1949: 293)

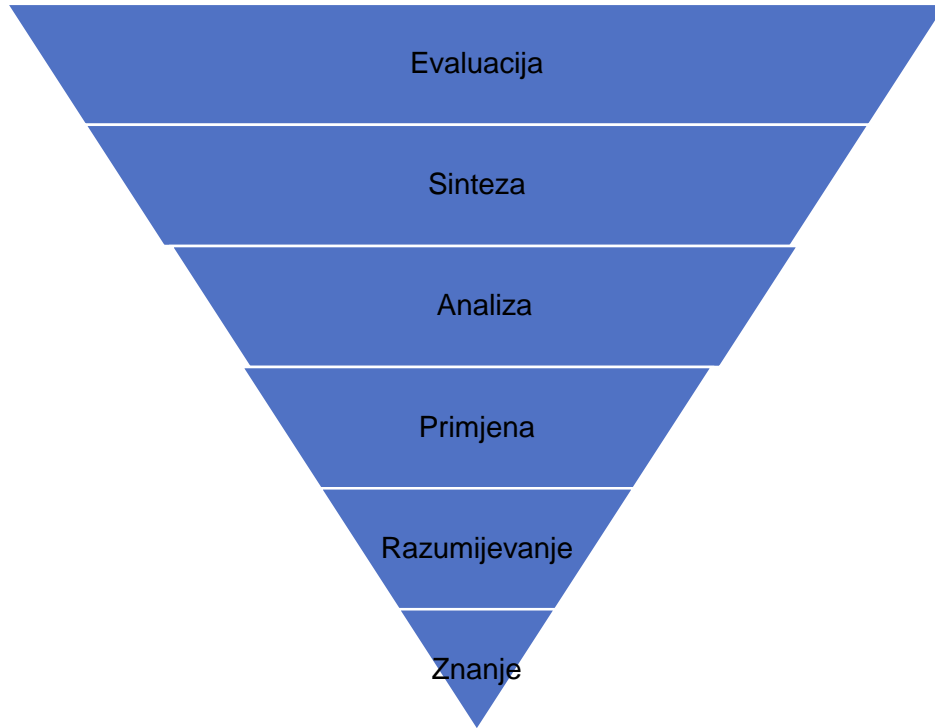
Zajedničke karakteristike definicijama kreativnosti prema Somolanji, Bognar, 2008:89

Mijenjamo li paradigme obrazovanja?

Paradigma – niz uvjerenja vrijednosti, tehnike usvojene od članova jedne znanstvene zajednice. To nije samo koncept koji sadrži opće prihvaćenu teoriju već skup modela-problema i rješenja. (Kuhn, 1962 prema Vresk, 1991)

Rad s darovitima

	Morali bi naučiti	Trebali bi naučiti	Mogli bi naučiti
Pojmovi			
Znanja			
Procesne vještine			
Stavovi			

Bloomova taksonomija
(David i Rimm, 1985. prema Kadum Hozjan, 2015:65)

Diferencijacijska križaljka John O` Gaunt (George, 2005)

Što karakterizira darovite u geografiji?

1. Razumijevanje geografskih koncepata, ideja i teorija (primjena na nove probleme, razrada hipoteza)
2. Točno i precizno iznošenje stavova (komuniciranje) bilo pisano bilo usmeno koje je prilagođeno određenom zadatku. Posjedovanje stručnog vokabulara
3. Razvijeno logično i argumentirano razmišljanje sa sposobnošću korištenja apstraktnih simbola i primjenjivanja matematičkih principa (kao što su površina, oblik, prostorna distribucija) i formula za rješavanje geografskih zadataka i problema. Razumiju i sposobni su objasniti složene procese i međusobne odnose (na primjer, unutar i između fizičkog i ljudskog okruženja)
4. Zadovoljstvo u korištenju grafikona, dijagrama, karata, dijagrama i drugih vizualnih metoda za prezentiranje informacija, sposobnost u mislima pretvaraju reljef prikazan konturnim linijama u trodimenzionalne modele. Oni su kompetentni i sigurni u korištenju širokog spektra vizualnih resursa potrebnih u geografiji -- zračne fotografije, satelitske slike, karte različitih vrsta i mjerila, GIS sustavi i tako dalje
5. U stanju su prenijeti znanje s jednog predmeta na drugi, prenose svoje znanje iz fizike, na primjer, na razumijevanje klime. Ili prenose znanje o industrijskoj revoluciji iz povijesti kako bi objasnili položaj industrije u Velikoj Britaniji
6. Biti **kreativan i originalan** u svom razmišljanju, često nadilazeći očito rješenje problema Ako se suoče s problemom zakrčenih cesta, mogli bi predložiti veće oporezivanje automobila, poboljšanje javnog prijevoza ili promjenu obrazaca korištenja zemljišta, umjesto izgradnje većih cesta.
7. Imaju široko opće znanje o svijetu, dobro poznaju mjesta u svijetu i aktualna pitanja
8. Imaju razvijeniji sustav vrijednosti od većine učenika njihove dobi, imaju promišljena mišljenja o pitanjima kao što su okoliš i nejednakosti života na različitim mjestima
9. Imati dobar odnos s drugim ljudima, pokazujući sposobnost vođenja, upravljanja i utjecaja na druge, uvažavanje i razumijevanje tuđih pogleda, stavova i osjećaja. spremni su podijeliti svoje znanje

EGZEMPLARNO –PARADIGMATSKI MODEL (Stevanović, 2003)

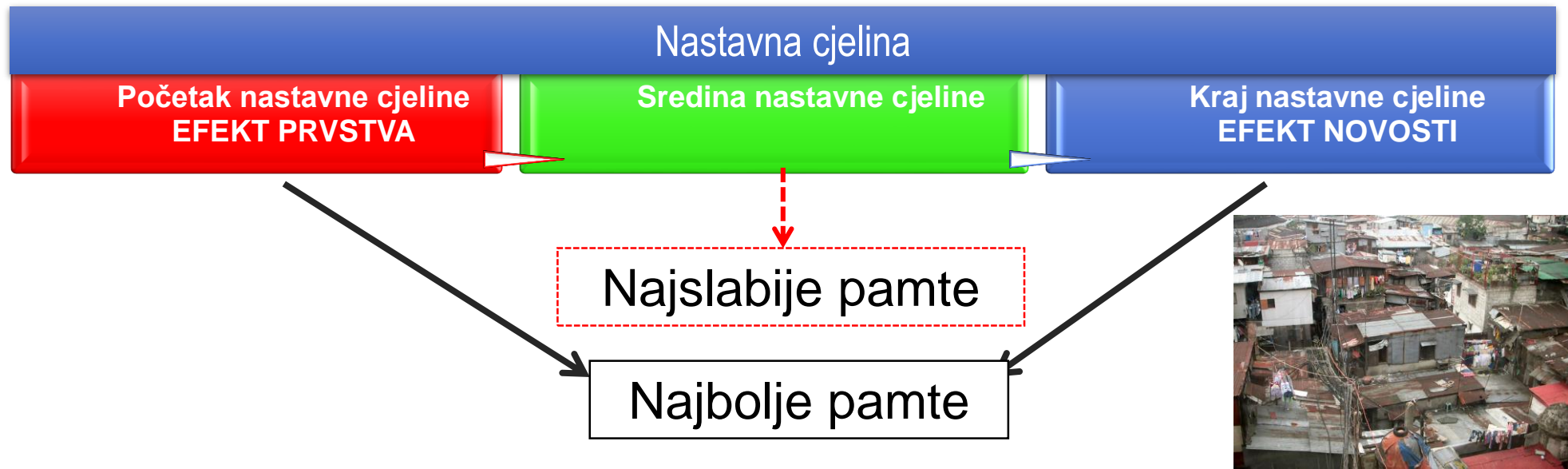
Egzemplar i analogni sadržaj

Učitelj navodi egzemplarni sadržaj slamova odnosno squattera i objašnjava ga. Potom učenici navode niz drugih analognih sadržaja. Iz analognih sadržaja učenici mogu zaključiti zašto se baš u pojedinim zemljama razvijaju takva naselja, objasniti zdravstvene i ekološke probleme koji nastaju u tim naseljima itd.

Egzemplar: SLAMOVI/SQUATTERI

Analogni sadržaj: favele (Meksiko), barrios (Venezuela), bustees (Indija), bidonvilles (Maroko).

Kod korištenja egzemplara koristiti sadržaje iz “sredine” neke nastavne cjeline (Restorffov efekt)

HVALA